

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoP/29/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6218202469
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6218202469.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláž a členov senátu JUDr. Ivce Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša vo veci starostlivosti o mal. W. C., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom ako matka, t. č. bytom ako navrhovateľka, zastúpenej opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, dieťa rodičov: matky - F. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. Y., P. O. R. 6, zastúpenej JUDr. Jozefom Veselým, advokátom, Advokátska kancelária Veľký Krtíš, Mierová 1 a otca - U. C., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom D. Y., B. T. 1, t. č. ÚVTOS Košice - Šaca, o návrhu navrhovateľky G. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. Y., B. T. 51, na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti a o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, za účasti Okresnej prokuratúry Veľký Krtíš, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 7P/142/2018 zo dňa 17. 04. 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd zveril mal. W. C. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky G. H., ktorá je oprávnená a povinná sa o maloletú osobne starať, zastupovať ju a spravovať jej majetok v bežných veciach. Otcovi a matke maloletej súd uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej výživným každému z nich vo výške po 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z., v súdom určenej lehote vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku. Súd ďalším výrokom návrh matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej zamietol. Okresný súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca, navrhovateľky, maloletej, svedkyne I. F., oboznámením sa s lustráciami v registri obyvateľov v ZVJS, v Sociálnej poisťovni, potvrdením o príjme navrhovateľky, správou o povesti mesta Veľký Krtíš, správou z ÚPSVaR Veľký Krtíš, výpisom z registra trestov, lekárskou správou, správami opatrovníka maloletej o prešetrení pomerov, správou z konzultácie na referáte poradensko- psychologických služieb, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi, pričom okresný súd o návrhu navrhovateľky rozhodol na základe nasledovne zisteného skutkového stavu veci:

2. Súd zistil, že matka žije v byte patriacom mestu na ulici P. O. R. 6, D. Y., pričom za tento byt číni nájomné 185,- € a matka platí mesačne 15,- € za elektriku a okolo 20,- € za rozhlas a televíziu. V súčasnosti v tomto byte žije sama. Zamestnaná bola do apríla 2018 s príjmom do 350,- €, podľa tvrdení matky na hradenie výdavkov jej prispieva jej matka a jej otec, ktorí dávali matke a jej bratovi (ktorý pôvodne býval s matkou maloletej v predmetnom byte), každý mesiac sumu 150,- až 200,- €. Až do dňa rozhodnutia súdu však matka súdu predložila len dva poštové poukazy v sume 50,- a 100,- €, ktorými otec matky N. M. poslal dňa 16. 02. 2019 a 09. 03. 2019 tieto sumy matke matky maloletej (I. F.). Matka maloletej tvrdila, že starostlivosť o maloletú by zabezpečovala spoločne so svojou matkou I.

F.. Z tvrdenia matky na pojednávaní dňa 08. 04. 2019 vyplynulo, že maloletá ostávala v byte aj na noc s osobou menom W., ktorú matka identifikovala ako W. U., avšak vždy tam mal byť prítomný aj brat matky. Matka nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nie je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi a poberá prídavky na dieťa vo výške 24,34 €. Matka výživné na maloletú pravidelne nehradí, na Vianoce jej dala sumu cca 30,- až 40,- €, občas jej prinesie oblečenie, slúchadlá a iné veci.

3. Z výsluchu navrhovateľky súd zistil, že navrhovateľka mala maloletú na základe dohody s matkou u seba v máji v roku 2018. Následne sa táto doba natiahla na 22 dní a počas pobytu u navrhovateľky maloletá jej tvrdila, že domov k matke nejde. Následne maloletá odišla s matkou do jej domácnosti v mesiaci júl 2018. Podľa tvrdenia navrhovateľky maloletá jej uvádzala, že matka nie je v noci doma, stráži ju W., uvádzala tiež, že je hladná. Navrhovateľka býva v spoločnej domácnosti s jej priateľom, o maloletú sa starajú spoločne, navrhovateľka bola s maloletou aj na lekárskej prehliadke u I.. T., keď mala maloletá 7 rokov, v septembri 2018 a tiež bola s maloletou u očnej lekárky. Navrhovateľka je zamestnaná v spoločnosti Y. textil a T. - Q., spol. s r. o., a jej priemerný príjem dosahuje sumu 821,94 €. Z lekárskeho potvrdenia I.. I. T. súd zistil, že navrhovateľka je po psychickej a fyzickej stránke schopná starať sa o mal. dieťa. Z lustrácie v registri trestov vyplynulo, že navrhovateľka nebola nikdy odsúdená za trestný čin.

4. Na výsluchu vykonanom dňa 26. 10. 2018 dožiadaným súdom v ÚVTOS Košice - Šaca otec maloletej tvrdil, že matka maloletej sa o maloletú nevie postarať. Kamaráti otca, ktorí sa nachádzajú vo výkone trestu, ju poznajú a hovoria, že po nej idú policajti kvôli drogám. Matka sa o školskú dochádzku a činnosť dcéry nezaujíma. Styka sa s ľuďmi, ktorí sa zaoberajú drogami a hazardom. Boli to kedysi kamaráti otca. Jeho sestra (navrhovateľka) aj kamaráti mu hovoria, že matka po nociach nie je doma a prostredie, v ktorom sa matka pohybuje, je výrazne nevyhovujúce. Otec vykonáva trest odňatia slobody s predpokladaným skončením výkonu trestu dňa 23. 11. 2021.

5. Okresný súd ďalej zistil z výsluchu svedkyne F. (matka matky), že táto pracuje ako upratovačka, dosahuje minimálnu mzdu. Po zrážke na exekúcie jej ostane suma 300,- €, z čoho platí 200,- € nájomné, v čom má zahrnuté aj stravovanie. V druhom zamestnaní si môže privyrobiť aj sumu 100,- € mesačne a tiež chodí upratovať aj súkromne, kde zarobí od 20,- do 40,- €. Zo svojho príjmu prispieva matke niekedy v sume 100,- až 150,- € mesačne. Z výsluchu svedkyne vyplynulo aj to, že osoba menom W. chodievala na návštevy do domácnosti matky, pričom svedkyňa uviedla, že tento mal niekedy maloletú aj vo svojej starostlivosti.

6. Zo správy opatrovníka z prešetrenia pomerov u navrhovateľky zo dňa 08. 10. 2018 kolízny opatrovník okrem iného zistil, že maloletá v čase, keď sa mala vrátiť k matke, začala veľmi plakať, odmietla sa k nej vrátiť, pretože je tam celý deň zavretá v izbe a v noci je s ňou buď babička alebo W.. Maloletá má pritom vytvorené pozitívne vzťahy k navrhovateľke, aj k jej partnerovi. Uvedená skutočnosť vyplýva aj zo záveru správy z konzultácie na referáte poradenskopsychologických služieb ÚPSVaR Veľký Krtíš zo dňa 05. 10. 2018. Z ďalšej správy opatrovníka okresný súd zistil, že v mesiacoch september a október 2018 sa viackrát neúspešne snažil prešetriť pomery v domácnosti matky, nikto však neotváral dvere. Rovnako tak bolo aj v mesiacoch december 2018 a január 2019. Následne po dohode s matkou súd nariadil termín prešetrenia pomerov na 18. 02. 2019, pričom tento deň sa sociálne zisťovanie aj vykonalo. Opatrovník zistil, že matka obýva 1-izbový nájomný byt vo D. Y. na ul. R. 6. I. má v obývacej izbe vytvorený vlastný kútik s posteľou, skriňou, kde má oblečenie a hračky. V tomto byte býva matka s maloletou sama. Matka platí nájomné v sume 180,- € mesačne a 28,- € za energiu. Bytové podmienky pre starostlivosť o maloletú sú vyhovujúce. Matka však neuviedla, ako vie zabezpečiť starostlivosť o maloletú po finančnej stránke, nakoľko stále je bez zamestnania a príjmu a tiež neprejavuje dostatočný záujem o maloletú, nakoľko sa vôbec neinformuje o školských výsledkoch a zdravotnom stave maloletej. Súd zo zoznamu stretnutí matky s maloletou (č. I. 132 spisu) zistil, že matka sa od augusta 2018 až do januára 2019 stretla s maloletou 14-krát, pričom za toto obdobie ich stretnutia trvali dohromady 10 hodín. Aj triedna učiteľka pozná len navrhovateľku, s ktorou komunikuje a skutočnú matku maloletej nepozná, nikdy ju nevidela.

7. Zo spisu okresného súdu sp. zn. 3T/9/2019 okresný súd zistil, že na matku bola dňa 07. 02. 2019 podaná obžaloba pre obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi, na tom skutkovom základe, že od roku 2015 do 12. 09. 2018 na presne nezistených miestach neoprávnene zadovážovala a následne vo I. Y. v byte č. XX na 5. poschodí na ul. P. O. R., ako aj na iných nezistených miestach za účelom ďalšej distribúcie prechovávala psychotropnú látku metamfetamín (pervitín), ktorú predávala rôznym odberateľom. Matka

bola dňa 13. 09. 2018 zadržaná OR PZ VK. Bolo nariadené odobratie vzorky jej moču, pričom matka mala pozitívny výsledok na amfetamín a metamfetamín. Zo záverov znaleckého posudku MUDr. N. D. č. 103/2018 (č. I. 198 vyšetrovacieho spisu) vyplýva, že u matky bol zistený predstupeň závislosti. Z výsluchu navrhovateľky (č. I. 169 - 171 vyšetrovacieho spisu) v postavení svedkyne vyplynulo, že maloletá jej spontánne pri tej príležitosti, keď jej kúpila malé sáčky na hračky, uviedla, že aj jej matka dávala do takýchto malých sáčkov biely prášok v jej byte s tým, že maloletá naznačila mávaním ruky, ako to matka robila na tablete s týmto bielym práškom. Zo zápisnice o domovej prehliadke v byte matky (č. I. 242 vyšetrovacieho spisu) okresný súd zistil, že pri prehliadke jej boli odňaté igelitové sáčky, digitálne váhy a sklenná fajka.

8. Okresný súd ďalej z trestného rozkazu okresného súdu č. k. 10T/10/2018-124 z 05. 11. 201, právoplatného dňa 16. 11. 2018, zistil, že W. U., nar. XX. XX. XXXX, bol uznaný za vinného z prečinu nebezpečného vyhrážania a odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 1 rok s podmieneným odkladom a skúšobnou dobou 3 roky s probačným dohľadom a zároveň mu bol uložený zákaz požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok v skúšobnej dobe a ochranné liečenie protialkoholické a protitoxikomanické ústavnou formou. Trestného činu sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že sa pod vplyvom alkoholických nápojov dňa 01. 03. 2018 vyhrážal svojej starej matke s kuchynským nožom v ruke, ktorým sa porezal na dlani pravej ruky a následne sa jej opýtal, či chce, aby ju zabil a následne sa jej vyhrážal slovami „dnes budeš mŕtva a všetci si ma zapamätáte“, čím vzbudil dôvodnú obavu o jej život a zdravie.

9. Okresný súd vo veci zisťoval aj názor maloletej na prejednávajúcu vec. Jej osobným výsluchom bez prítomnosti účastníkov a za prítomnosti opatrovníka maloletej súd zistil, že pokiaľ by sa maloletá mala rozhodnúť sama, najradšej by ostala v osobnej starostlivosti navrhovateľky. Spolu s navrhovateľkou a jej partnerom majú spoločné aktivity, má k nim vytvorený pozitívny a citový vzťah. Maloletá uviedla, že pokiaľ bola v starostlivosti u matky, necítila sa tam dobre, bola často hladná, musela byť zavretá v izbe, kým bola matka v kuchyni. Pokiaľ bývala s matkou, strážili ju aj iné osoby, medzi nimi brat matky a taktiež osoba menom Luxo.

10. Okresný súd vec právne posúdil podľa ust. § 43 ods. 1, § 44 ods. 1 Zákona o rodine, pričom zisťoval, či je v najlepšom záujme maloletej byť v osobnej starostlivosti matky alebo v osobnej starostlivosti navrhovateľky. Z vykonaného dokazovania zistil, že matka starostlivosť o maloletú riadne nezabezpečovala a riadne ju nezabezpečuje ani v súčasnosti. Prostredie, v ktorom matka maloletej žije, nie je vhodným výchovným prostredím pre maloleté dieťa. Vo veci bolo vydané neodkladné opatrenie, ktorým bola maloletá u navrhovateľky po dobu 22 dní, pričom matka ani jediný raz o dieťa neprejavila záujem, ani od tej doby o maloletú matka dostatočný záujem neprejavuje, za obdobie približne pol roka strávila s maloletou dohromady približne 10 hodín. Takýto rozsah stykania sa matky s maloletou súd nepovažuje za zabezpečovanie riadnej starostlivosti o maloletú, hoci matke v styku s maloletou nič nebránilo. Či zo samotného výsluchu maloletej, ako aj zo správ opatrovníka o prešetrení pomerov, vyplynulo, že maloletá bola počas pobytu u matky často hladná, nebola jej zabezpečovaná ani základná starostlivosť v podobe stravy. Matka neprejavovala dostatočný záujem o výchovu maloletej ani v oblasti jej vzdelávania, matka maloletej sa vôbec nezaujíma o študijné výsledky maloletej a o jej školské aktivity a nezabezpečuje výchovu maloletej ani po materiálnej stránke (viď bod 24. dôvodov napadnutého rozhodnutia). Z výsluchu navrhovateľky, svedkyne C.e F. a maloletej, ako aj z tvrdenia matky bolo preukázané, že o maloletú sa počas neprítomnosti matky osobne starala aj osoba menom W., identifikovaná ako W. U., ktorý bol odsúdený za trestnú činnosť, ktorú mal spáchať pod vplyvom alkoholu a bolo mu nariadené aj ochranné protialkoholické a protitoxikomanické liečenie ústavnou formou. Podľa názoru okresného súdu, pokiaľ matka maloletej dobrovoľne zveruje maloletú do starostlivosti takejto osoby, nevytvára maloletej vhodné výchovné prostredie a je to v rozpore so záujmom maloletej na jej riadny všestranný vývin. Nebolo sporným, že bytové podmienky matky sú vyhovujúce pre výchovu maloletej, tak, ako to vyplýva zo správy opatrovníka maloletej, avšak okresný súd prihliadol aj na okolnosti, za ktorých došlo k prešetreniu bytových pomerov matky. Opatrovníkovi sa podarilo jej bytové pomery prešetriť až na výzvu súdu po stanovení konkrétneho termínu s tým, že v minulosti sa viackrát neúspešne pokúšal o prešetrenie týchto pomerov a matka ich do svojho bytu nikdy nepustila. Takéto konanie matky len podporuje podozrenie, že v predmetnom byte sa dopúšťa drogovej trestnej činnosti, pre ktorú je trestne stíhaná. Súd tiež zistil, že matka má pochybný zdroj obživy, jednak tvrdí, že ju živí jej rodičia, avšak na pojednávaní dňa 17. 04. 2019 predložila len dva poštové poukazy od jej otca za mesiace február a marec 2019 v sume spolu 150,- €. Matka maloletej je nezamestnaná,

naposledy bola zamestnaná v apríli 2018. Vznikajú jej však nepochybne výdavky s užívaním bytu (nájom a energie spolu 220,- €) a musí si zabezpečovať aj vlastnú obživu minimálne v podobe stravovania, ako aj ďalších základných potrieb (ošatenie, drogeria, a podobne). V konaní sa nepodarilo preukázať, z akých prostriedkov matka tieto výdavky hradí a tieto skutočnosti podporujú podozrenia, že matka si zabezpečuje svoju obživu drogovou trestnou činnosťou. Z pripojeného trestného spisu súd zistil, že matka sama užívala drogy, keďže v čase jej zadržania sa u nej našli stopy amfetamínu a metamfetamínu a z vykonaného dokazovania sa nepotvrdili jej tvrdenia, že drogy mohla užiť aj neúmyselne, nakoľko znalecký posudok Ing. Gašovej, na ktorý poukázala, rozoberá len možnosti aplikácie užitej drogy a dobu, po ktorú možno u človeka zistiť jej prítomnosť po požití. Užívanie drog zo strany matky sa potvrdil aj v závere znaleckého posudku I. D., ktorý u matky konštatoval predstupeň závislosti. Aj z výpovedí štyroch svedkov v trestnom konaní vyplynulo, že tieto si opakovane kupovali drogy od matky. Tieto výpovede súd považoval za dôveryhodné, podozrenie z trestnej činnosti matky podporoval aj výsledok domovej prehliadky vykonanej v jej byte, pri ktorej sa síce nenašli drogy, avšak našlo sa príslušenstvo súvisiace s prechovávaním a predajom drog (igelitové sáčky, digitálne váhy a sklenná fajka). Z uvedených dôkazov vyplýva, že matka mala drogy prechovávať a distribuovať aj v byte, v ktorom bývala spoločne s maloletou. Vystavovanie maloletej drogám je absolútne neakceptovateľné a takéto konanie matky v žiadnom prípade nepredstavuje zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloletú. Sama maloletá mala opísať (podľa tvrdenia navrhovateľky, ktorá vypovedala ako svedkyňa v predmetnom trestnom konaní), akým spôsobom matka narába s drogami, teda mala byť aj svedkom tohto nakladania. Takéto správanie súd považoval za vrcholne nezodpovedné voči maloletej a za zásadné porušenie riadnej starostlivosti o ňu. V rámci vykonaného dokazovania sa potvrdili všetky podozrenia, ktoré tu boli v čase vydania neodkladného opatrenia, a to nezabezpečovanie osobnej starostlivosti matky o maloletú, zanedbávanie jej základných potrieb, nezabezpečovanie školskej dochádzky, neexistencia riadneho zdroja obživy matky, podozrenie, že matka sa stýka so závadnými osobami a tieto sa vyskytujú aj v jej domácnosti, kde žila s maloletou a taktiež podozrenie u matky z drogovej trestnej činnosti s tým, že drogy aj sama užíva. Súd naopak zistil vhodné výchovné prostredie a možnosti zabezpečovať riadnu osobnú starostlivosť o maloletú u navrhovateľky (viď bod 30. dôvodov napadnutého rozsudku). Okresný súd v neposlednom rade prihliadol aj na názor maloletej, ktorá sa s ohľadom na jej vek primeraným spôsobom vyjadrila, že si želá byť v osobnej starostlivosti navrhovateľky (viď bod 31 dôvodov napadnutého rozsudku).

11. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody okresný súd rozhodol tak, že zveril maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, u ktorej sú splnené všetky zákonné predpoklady na výkon tejto starostlivosti, keďže otec maloletej osobnú starostlivosť vykonávať nemôže a matka maloletej ju riadne nevykonáva. Takéto rozhodnutie je v najlepšom záujme maloletej, nakoľko jej takto bude zabezpečené vhodné výchovné prostredie na jej všestranný vývin. V súlade s § 45 ods. 3 a 4 Zákona o rodine súd vymedzil navrhovateľke rozsah jej práv a povinností k maloletej s tým, že ostatné rodičovské práva a povinnosti zostávajú rodičom maloletej zachované.

12. Okresný súd v súlade s ust. § 45 ods. 8 Zákona o rodine určil obom rodičom maloletej povinnosť poskytovať výživné určené súdom na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš.

13. Keďže okresný súd mal za to, že rodičia maloletej nemôžu alebo nezabezpečujú riadnu starostlivosť o maloletú, bol toho názoru, že nie je dôvodný návrh matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností tak, že by maloletá mala byť zverená do jej osobnej starostlivosti. Preto návrh matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej zamietol. Zároveň podľa § 334 CSP súd zrušil nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým maloletú dočasne zveril do osobnej starostlivosti navrhovateľky (výrok IV. napadnutého rozsudku), keďže rozhodnutím vo veci samej boli upravené pomery medzi stranami a odpadli dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené.

14. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého v mimosporových konaniach nemá žiaden z účastníkov na náhradu trov konania nárok.

15. Proti rozsudku okresného súdu podala v zákonnej 15-dňovej lehote (§ 362 ods. 1 veta prvá CSP) odvolanie matka maloletej prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Odvolanie podala z dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. e/ a f/ CSP, teda že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Tvrdila, že súd dôkazy hodnotil jednostranne a v jej neprospech, opatrovník skonštatoval, že

má splnené všetky predpoklady na riadnu výchovu dieťaťa a primerane zariadenú domácnosť novým nábytkom. Súd vôbec nebral do úvahy výpoveď jej matky, t. j. starej matky maloletej, ktorá uviedla, že sa vždy starala a vie sa postarať o dcéru a ktorá rovnako uviedla, že zo strany navrhovateľky je jej osobe bránené, aby sa mohla stretávať s maloletou. Súd neupravil neodkladným opatrením aj jej styk s maloletou, a preto navrhovateľka jej neumožňovala jej s dcérou sa stýkať, len v obmedzenom režime, kde mohla byť s ňou len vonku a nedovolila, aby dcéra išla s ňou napríklad domov a podobne. Čo sa týka skutočnosti, že občas dcéru postrážili aj iné osoby, uvedené nie je ničím neobvyklé. Toto sa stávalo len výnimočne. To, že niekto bol v roku 2018 odsúdený za úmyselný trestný čin, nemá žiadnu relevanciu k obdobiu pred uvedeným dátumom. Súd opakovane poukazuje na trestný spis aj napriek tomu, že údajne rešpektuje prezumpciu neviny. Z odôvodnenia rozsudku však vyplýva úplný opak. Nesúhlasí s tvrdením súdu, že v čase vydania neodkladného opatrenia zanedbávala základné potreby maloletej, pokiaľ nemá taký príjem, aby zabezpečila bohatšiu stravu pre dieťa, neznamená to automaticky, že by ju zanedbávala. Súd prezentuje jej slabšie sociálne pomery ako niečo, čo vylučuje osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. Kategoricky sa ohradila voči tomu, že by dieťa bolo svedkom akejkoľvek manipulácie s drogami. Nepopiera, že aj navrhovateľka má k dcére vytvorený pozitívny vzťah a váži si jej starostlivosť o dieťa, avšak nie na úkor zhoršenia vzťahov medzi matkou a dcérou. Rozhodnutie súdu nepokladá za správne a zákonné, súd postavil svoje rozhodnutie len na určitých úvahách a podozreniach, a preto žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie alebo zmenil tak, že návrh navrhovateľky zamietne, zverí maloletú do osobnej starostlivosti matky, otcovi dieťaťa uloží povinnosť prispievať výživným na maloletú, spolu so zrušením neodkladného opatrenia s tým, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov v prvostupňovom a odvolacom konaní.

16. Navrhovateľka v písomnom vyjadrení k odvolaniu tvrdila, že odvolanie matky maloletej je účelové, plné klamstiev a zavádzania. Matka maloletej je dobre známa, či verejnosti, či polícii, že je užívateľ a predajca omamných látok, čo potvrdil aj test nariadený prokurátorom pri drogovom zásahu proti jej osobe. Poukázala na nezáujem matky o dcéru na jej výchove a na to, v akých neprípustných podmienkach žila maloletá a akí ľudia sa podieľali na jej výchove, aké kriminálne závažnosti sa zdržiavali v byte, kde maloletá vyrástla, prípadne ju strážili v čase, keď sa matka maloletej zdržiavala v noci v herni. Podľa zistených informácií chodili tieto osoby kupovať pervitín do bytu, kde žila aj maloletá W., podľa jej najnovších informácií matka o tento byt prišla, nakoľko jej Mesto Veľký Krtíš nepredložilo nájomnú zmluvu. Sama maloletá W. sa vyjadрила, že videla maminku presúvať biely prášok po tablete bankomatovou kartou. Tieto informácie poskytla aj polícii vo D. Y. a súdu. Matka maloletej nezdokladovala svoj príjem a z čoho žila s maloletou, klame, že jej finančne pomáha matka a otec, nakoľko vie, že ich vzťahy sú natoľko zlé, že dokonca vyvrcholili súdnymi spormi. Stará matka maloletej jej počas stretnutí poskytla širší pohľad na vec, povedala jej, že v roku 2014 bola osobne anonymne udať svoju dcéru na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, že sa jej dcéra nestará o maloletú a že je maloletá v ohrození. Navrhovateľka nikdy nebránila starej matke maloletej v styku s maloletou. Poukázala aj na to, že aj brat matky maloletej je niekoľkokrát súdne trestaný za krádeže, pokiaľ si matka niekoľko rokov nevie nájsť adekvátnu prácu. K tomu uviedla, že matku predchádza jej poveseň, ktorú v tomto meste a okrese má. Od vydania neodkladného opatrenia, ktorým jej bola maloletá W. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti až do rozhodnutia v opatrovanskej veci bola matka zadržaná, bola u nej vykonaná domová prehliadka, vznesená obžaloba pre obzvlášť závažný trestný čin, bol na ňu vydaný zatýkací rozkaz a pokiaľ by nerobila obštrukcie pri súdnych pojednávaniach v trestnej veci, myslí si, že by bola už aj odsúdená. Je síce pravdou, že maloletú nedala matke na noc, ale mala priestor aj bez toho, že by jej určil súd s dcérou sa vídavať, mala o to však len sporadický záujem, o čom svedčí predložený zoznam návštev. Nie je pravdou, že by sa chcela zaujímať o prospech maloletej, či jej školské napredovanie, pretože o to neprejavila žiadny záujem, ani raz neprispela na výživu maloletej na školské pomôcky, na družinu, voľnočasové aktivity, nehovoriac o finančnej náročnosti súvisiacej s jej nástupom do prvého ročníka. Matka už vyše roka má priestor, aby si svoju nezávládnuteľnú životnú situáciu a spôsob života dala do poriadku, no kroky, ktoré podniká a skutočnosti, ktoré navrhovateľka opísala, nenasvedčujú tomu, že by o to mala záujem, práve naopak, podľa jej názoru to ide s ňou z mesiaca na mesiac dolu vodou. Rozsudok okresného súdu žiadala potvrdiť.

17. Otec maloletej v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky maloletej uviedol, že návrh matky na upravenie výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej bol podaný iba ako zásterka pred súdom. Sama matka vie, že sa nedokáže adekvátne postarať o vývoj a vývin maloletej a iba jej vyhovovalo, že sa o maloletú stará jeho sestra (navrhovateľka). Keby sa matka maloletej chcela o ňu starať, tak

by ju nezanedbávala počas tej doby, čo bola maloletá neodkladným opatrením zverená jeho sestre a pravidelne by ju navštevovala, prípadne sa s ňou snažila nejako skontaktovať a prispieť na jej výchovu po materiálnej stránke. Tvrdenie matky, že zo strany jeho sestry jej bolo bránené v stretávaní sa s dcérou, považuje za výmysel a očierňovanie jeho sestry. Nepopiera, že matka maloletej má vytvorený pozitívny vzťah k ich dcére, avšak ide mu v prvom rade o dobro jeho dcéry a o jej adekvátnu výchovu, ktorú jej v plnej miere jeho sestra zabezpečuje a ktorá je samostatná a nie je závislá od pomoci rodičov, prípadne iných osôb. Žiada, aby súd prihliadol aj na vyjadrenia maloletej W., ktorá sa pred súdom vyjadrila, že chce zostať so G. H.. Žiadal odvolanie zamietnuť a rozhodnúť tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku súdu prvej inštancie.

18. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania na prejednanie odvolania (§ 385 ods. 1 á contrario CSP) a rozsudok okresného súdu podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

19. Okresný súd pri rozhodovaní vychádzal z dostatočne zisteného stavu veci, dôkazy po vykonaní hodnotil jednotlivo, aj v ich vzájomných súvislostiach a vec správne právne posúdil, pričom rozsudok okresného súdu je aj dostatočne a riadne odôvodnený.

20. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozsudku, aj podľa názoru odvolacieho súdu v konaní niet pochybností o tom, že o maloletú X C. sa otec nemôže postarať z dôvodu výkonu trestu odňatia slobody a taktiež nie je vhodné, aby maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky z dôvodu nevhodného výchovného prostredia a z dôvodu zanedbávania osobnej starostlivosti zo strany matky, tak ako je to uvedené v rozsudku súdu prvej inštancie. Aj keď matka maloletej nie je právoplatne odsúdená pre drogovú činnosť, v trestnom konaní sa nachádza dostatok dôkazných prostriedkov preukazujúcich užívanie drog matkou, ktorá sa v zmysle znaleckého posudku vykonanom v tomto trestnom konaní nachádza v stave predstupňa závislosti, pričom predaj drog matkou aj v byte, v ktorom matka býva, potvrdili viaceré svedecké výpovede vykonané v konaní. Aj pri domovej prehliadke matky sa našlo príslušenstvo súvisiace s prechovávaním a predajom drog (igelitové sáčky, digitálne váhy a sklenná fajka). Taktiež bolo v konaní preukázané, že matka opakovane ponechávala maloletú v predmetnom byte aj v nočných hodinách, keď maloletú nechávala v starostlivosti, či už svojho brata, ale aj osoby označenej ako W. (W. U., nar. XX. XX. XXXX), ktorý bol uznaný za vinného z prečinu nebezpečného vyhrážania a odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 1 rok s podmieneným odkladom a skúšobnou dobou 3 roky, s probačným dohľadom a zároveň mu bol uložený zákaz požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok v skúšobnej dobe a bolo mu uložené ochranné liečenie protialkoholické a protitoxikomanické ústavnou formou. Nikto v konaní nespochyboval, že byť, v ktorom sa maloletá u matky nachádzala, nie je bytom spôsobilým na výchovu maloletej, len zverenie maloletej do výchovy a opateru matky nie je v súlade so záujmami maloletej, pretože matka nezabezpečuje maloletej vhodné výchovné prostredie na jej všestranný vývin.

21. Odvolací súd v ďalšom len poukazuje na dôvody rozsudku okresného súdu, s ktorými tak, ako je uvedené vyššie, sa v celom rozsahu stotožňuje.

22. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).